

2017. december 14., csütörtök

P8_TA(2017)0500

A rohindzsák helyzete

Az Európai Parlament 2017. december 14-i állásfoglalása a rohindzsák helyzetéről (2017/2973(RSP))

(2018/C 369/12)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Mianmarról és a rohindzsák muszlimok helyzetéről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2017. szeptember 14-i ⁽¹⁾, a 2016. július 7-i ⁽²⁾, a 2016. december 15-i ⁽³⁾, valamint a Dél- és Délkelet-Ázsiában tapasztalható hontalanságról szóló, 2017. június 13-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Tanács Mianmarról/Burmáról szóló, 2017. október 16-i következtetéseire,
- tekintettel Federica Mogherini, a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (alelnök/főképviselő) által 2017. november 19-én a bangladesi Cox's Bazarban tett nyilatkozatra,
- tekintettel az alelnöknek/főképviselőnek a Rakhajn államban tapasztalható helyzetről szóló, 2017. szeptember 6-i nyilatkozatára, az alelnöknek/főképviselőnek a mianmari Rakhajn államban és a bangladesi határvidéken bekövetkezett legújabb fejleményekről szóló, 2017. szeptember 11-i nyilatkozatára, az alelnöknek/főképviselőnek az Európai Unió nevében Mianmarról/Burmáról tett, 2017. november 20-i nyilatkozatára és az alelnöknek/főképviselőnek a mianmari és a bangladesi kormány közötti, a hazatelepítésre vonatkozó kétoldalú megállapodás aláírásáról szóló, 2017. november 23-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Hrisztosz Sztilijanidisz humanitárius segítségnyújtásért és válságkezelésért felelős uniós biztos által Rakhajn állam északi részén 2017 májusában tett látogatásra,
- tekintettel a Bizottság és a főképviselő/alelnök „Az EU Mianmarra/Burmára vonatkozó stratégiájának elemei: különleges partnerség a demokráciáért, a békéért és a jólétért” című, 2016. június 1-jei, az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett közös közleményére (JOIN(2016)0024),
- tekintettel az EU és Mianmar közötti harmadik emberi jogi párbeszédéről szóló, 2016. november 25-i közös sajtóközleményre,
- tekintettel a Tanács hontalanságra vonatkozó, 2015. december 4-i következtetéseire,
- tekintettel a Mianmar és Banglades között a rohindzsák Bangladesből Mianmarba való hazatelepítéséről létrejött, 2017. november 23-án aláírt egyetértési megállapodásra,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2017. november 6-i elnökségi nyilatkozatára a Rakhajn államban dúló erőszakról,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének harmadik bizottsága által 2017. november 16-án jóváhagyott, a mianmari emberi jogi helyzetről szóló állásfoglalás-tervezetre,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0351.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0316.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0506.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0247.

2017. december 14., csütörtök

- tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosának „A rohindzsa muszlimok és más kisebbségek emberi jogi helyzete Mianmarban” című, 2016. június 20-i jelentésére és az ENSZ mianmari emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadójának 2016. március 18-i jelentésére,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának a mianmari Rakhajn államban élő muzulmán rohindzsa és egyéb kisebbségek emberi jogi helyzetével foglalkozó, 27. rendkívüli ülészakára,
 - tekintettel a menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. évi ENSZ-egyezményre és annak 1967. évi jegyzőkönyvére,
 - tekintettel a hontalan személyek jogállásáról szóló 1954. évi egyezményre, valamint a hontalanság eseteinek csökkentéséről szóló, 1961. évi egyezményre,
 - tekintettel az ENSZ Menekültügyi Főbiztosa Hivatalának a 2014–2024-es időszakra vonatkozó, a hontalanság jelenségének felszámolására irányuló globális cselekvési tervére,
 - tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
 - tekintettel a tanácsadó bizottság Rakhajn államról szóló végleges jelentésére,
 - tekintettel az 1966-os Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és az 1966-os Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
 - tekintettel az ASEAN-chartára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel a Mianmarban található Rakhajn állam megközelítőleg egymillió – főként a muszlim kisebbséghez tartozó – rohindzsának ad otthont, akik elnyomásnak és folyamatos súlyos emberi jogi jogsértéseknek vannak kitéve, többek között az életüket és biztonságukat érő fenyegetések, az egészséghez és az oktatáshoz való jog megtagadása, az alultápláltság és az élelmiszer-ellátás bizonytalansága, a kényszermunka, a szexuális erőszak és politikai jogaik korlátozása révén;
- B. mivel a mintegy egymillió rohindzsa a világ leginkább üldöztetésnek kitétt kisebbségei között van, és az 1982-es mianmari állampolgársági törvény értelmében nem lehetnek teljes jogú állampolgárok, és ezért hontalanokká váltak; mivel a rohindzsa nép főként táborokban, a szabad mozgásuk szigorú korlátozása mellett kénytelen élni, Rakhajn állam határain belül és kívül;
- C. mivel a biztonsági erők elleni legutóbbi, 2017. augusztusi támadások a mianmari fegyveres erőkből erősen eltúlzott reakciókat váltottak ki, és a fegyveres erők súlyosan megsértették a rohindzsák emberi jogait;
- D. mivel 2017 augusztusa óta több mint 646 000 rohindzsa menekült biztonságba a szomszédos Bangladesbe, ahol megrázó körülmények között él; mivel a bangladesi rohindzsa menekültek száma 2017 végéig várhatóan meghaladja majd az egymillió főt; mivel több tucat ember meghalt útközben, köztük nők és gyermekek, és mivel több mint 400 000 ember szorul egészségügyi ellátásra és ételmezési segílyre; mivel a gyilkosságot, a nemi erőszakot, a rohindzsák kínzását és falvaik felgyújtását eszközként használják a rohindzsák társadalmi szerkezetének tartós rombolására, valamint a lakosság traumatizálására;
- E. mivel a Mianmar és Banglades közötti határt militarizálták, és az átlépés megakadályozására aknákat telepítettek;
- F. mivel az ENSZ ügynökségei szerint a humanitárius szervezetek továbbra is rendkívül nehezen tudnak bejutni a területre, hogy többek között élelmet, vizet és gyógyszereket szállítsanak a rohindzsáknak;

2017. december 14., csütörtök

- G. mivel az ENSZ emberi jogi főbiztosa, Zeid Raad el-Husszein 2017. szeptember 10-én bejelentette, hogy a mianmari helyzet „az etnikai tisztogatás iskolapéldájának tűnik”, 2017. december 5-én pedig kijelentette, hogy nem zárható ki a muzulmán rohindzsák ellen a mianmari állami erők által elkövetett népiirtás lehetősége; mivel az Amnesty International a Rakhajn állambeli kisebbségek helyzetét „apartheid”-ként jellemzi, és mivel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa elítélte a Mianmarban „nagy valószínűséggel elkövetett, emberiség elleni bűncselekményeket”;
- H. mivel az UNHCR, az OCHA, az IOM, az Európai Unió és Kuvait kormánya részvételével Genfben 2017. október 23-án tartott adományozói konferencián összesen 344 millió dollár értékben vállaltak segítségnyújtást, amely összegnek több mint a felét az EU ajánlotta fel;
- I. mivel Mianmar és Banglades kormánya jogilag nem kötelező erejű egyetértési megállapodást írt alá, amely a Bangladesbe menekült rohindzsa menekültek biztonságos hazatérését hivatott biztosítani; mivel az alelnök/főképviselő az egyetértési megállapodás aláírását fontos lépésnek nevezte, amely korunk egyik legsúlyosabb humanitárius és emberi jogi válságának kezelésére irányul; mivel nem tisztázott, hogy hány potenciális hazatelepített rohindzsát fognak táborokban és ideiglenes szálláshelyeken elhelyezni; mivel a megfelelő biztonság és a biztonságos lakhatás helyreállításának, illetve állampolgári jogaik elismerésének nincsen egyértelmű határideje;
1. határozottan elítéli a Rakhajn államban zajló folyamatos erőszakot és gyilkosságokat, az erőszak rendszeres alkalmazását, az életek kioltását, az életfeltételek és a menedékek lerombolását; mélyszégyen ad hangot a humanitárius és emberi jogi helyzet miatt, valamint együttérzését és teljes támogatását fejezi ki a rohindzsa népnek; emlékeztet, hogy az emberi jogi normáknak és kötelezettségeknek megfelelően a mianmari hatóságoknak megkülönböztetés nélkül kötelessége megvédeni az összes polgárt a visszaélésektől, kivizsgálni a súlyos, emberi jogi jogsértéseket, és bíróság elé állítani a felelősöket;
 2. felszólítja a mianmari biztonsági erőket, hogy haladéktalan szüntessék be az erőszakot: a rohindzsák megölését, zaklatását és a velük szemben elkövetett nemi erőszakot, valamint otthonaik lerombolását;
 3. sürgeti a mianmari hatóságokat, hogy a nemzetközi segélyszervezetekkel, az Európai Unióval és az ENSZ-szel együttműködve tegyék lehetővé a nemzetközi humanitárius szervek, többek között a kiszolgáltatott csoportokhoz, mint például gyermekekhez, idősekhez és a nemi erőszak áldozataihoz induló célzott támogatás akadálytalan és azonnali eljutását Rakhajn államba és a környező területekre; sürgeti a kormányt, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2106 (2013) sz. állásfoglalásával összhangban hajtson végre intézkedéseket a nemi erőszak eseteinek megelőzésére és megszüntetésére;
 4. felhívja a mianmari hatóságokat, hogy tegyék lehetővé a független megfigyelők, különösen az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által 2017. márciusban létrehozott ENSZ tényfeltáró küldöttség bejutását a valamennyi fél által elkövetett állítólagos súlyos emberi jogi jogsértések független és pártatlan kivizsgálása érdekében; sürgeti valamennyi felet annak biztosítására, hogy az emberi jogok megsértésének esetei ne maradjanak büntetlenül; emlékeztet arra, hogy amennyiben az emberi jogok megsértésére van bizonyíték, az érintett egyéneket tisztességes eljárás keretében független civil bíróságok előtt kell felelősségre vonni, a halálbüntetés kiszabása nélkül; sürgeti az ENSZ Biztonsági Tanácsának folyamatos fellépését, többek között azt, hogy forduljanak a Nemzetközi Büntetőbírósághoz, amennyiben Mianmar nem képes vagy nem hajlandó büntetőeljárást indítani vagy arra, hogy saját maga forduljon a Nemzetközi Büntetőbírósághoz;
 5. felszólítja a mianmari kormányt, hogy biztosítsa, hogy a belföldi és a nemzetközi médiaszervezetek teljes körűen és akadálytalanul bejuthassanak Rakhajn államba, továbbá garantálja a média munkatársai számára a biztonságot és a védelmet;
 6. megismétli a mianmari kormányhoz intézett felhívását, hogy azonnal szüntesse be a gyalogsági aknáknak használatát, valamint távolítsa el minden már telepített – többek között az ország bangladesi határára nemrég telepített – aknát; sürgeti a nemzetközi közösséget, hogy ezzel kapcsolatban nyújtson technikai segítséget; elismeri Banglades erőfeszítéseit, amelyeket az egyik vele szomszédos országban zajló humanitárius válság közepette tesz; üdvözli, hogy Banglades védelmet nyújtott a Mianmarból menekülő rohindzsák számára, és ösztönzi Bangladeset, hogy az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatalával együttműködve továbbra is nyújtson támogatást; felszólítja Bangladeset, hogy még inkább könnyítse meg a nemzetközi nem kormányzati szervezetek humanitárius műveleteit a bürokratikus terhek, regisztrációs eljárás és a mozgásra vonatkozó korlátozások egyszerűsítésével;

2017. december 14., csütörtök

7. tudomásul veszi a Mianmar és Banglades által elfogadott, hazatelepítéséről szóló egyetértési megállapodást; sürgeti a feleket, hogy teljes mértékben tartsák tiszteletben azt, hogy a rohindszák önként, biztonságos és méltó módon, mindennemű megkülönböztetéstől mentesen és az ENSZ teljes körű felügyelete mellett térhessenek vissza származási helyükre; ragaszkodik ahhoz, hogy a mianmari hatóságok nyújtsanak hiteles biztosítékokat arra, hogy a visszatérőket nem fogják üldözni, illetve etnikai vagy vallási alapon elkülönített táborokba kényszeríteni, és biztosítsák az emberi jogi szervek általi független és pártatlan felügyeletet; megerősíti a visszaküldés tilalmának elvét, valamint megismétli az UNHCR 2017. november 24-i azon értékelését, hogy „jelenleg a mianmari Rakhajn államban uralkodó körülmények nem teszik lehetővé a biztonságos és tartós visszatérést”; sürgeti az Uniót, hogy egy kormányközi csúcstalálkozó révén az ENSZ-szel együtt álljon a nemzetközi erőfeszítések élére; javasolja, hogy ez a csúcstalálkozó kövesse nyomon a rohindszák hazatelepítési folyamatának előrehaladását és állampolgári jogaik helyreállítását, és kezdeményezze az emberiség elleni bűncselekmények független kivizsgálását;

8. felhívja az Uniót és tagállamait, hogy növeljék a menekültek elszállásolásához adott pénzügyi és anyagi támogatásukat, ugyanakkor biztosítsák, hogy a támogatást ne a menekültek és a visszatérők számára elfogadhatatlan megoldásokra fordítsák; felhívja a nemzetközi szereplőket, hogy hozzanak létre pénzügyi támogatást, amely a megfelelő és jobb szolgáltatásokhoz való hozzáférés révén fenntartható választ ad a lakóhelyüket elhagyni kényszerült rohindszák és a befogadó közösségek szükségleteire; különösen felhívja a figyelmet arra, hogy sürgősen szükség van összesen körülbelül 10 millió USD összegű finanszírozásra, hogy szakorvosi és mentális egészséggel kapcsolatos szolgáltatásokat tudjanak nyújtani a szexuális erőszak és nemi alapú erőszak áldozataivá vált személyeknek; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a rohindszák ellen elkövetett szexuális erőszak és egyéb bűncselekmények mértékének teljes körű kivizsgálását;

9. mélyszéges aggodalmának ad hangot a rohindsza lányokkal és asszonyokkal való emberkereskedelemtől szóló jelentések kapcsán, és sürgeti mindkét országot hatóságait, hogy működjenek együtt az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatalával és emberi jogi szervezetekkel, hogy véget vessenek az emberkereskedelemnek, és védelmet nyújtsanak az érintett nők és lányok számára;

10. sürgeti a mianmari kormányt, hogy foglalkozzon hosszú ideje tartó és rendszerszerű megkülönböztetés kérdésével; hangsúlyozza, hogy a kiváltó okok kezelése nélkül lehetetlen a rohindszák szenvedésének megszüntetése; e tekintetben megjegyzi, hogy a kisebbségek jogfosztása Mianmarban túlmutat a rohindszákon, és a többek között Kacsin és Sán államokban élő más etnikai csoportokat is sújtja;

11. üdvözli az államtanácsos kérésére megalakult, a Rakhajn állammal foglalkozó tanácsadó bizottság végleges jelentését; határozottan bátorítja a mianmari hatóságokat, hogy minél hamarabb nevezzenek ki végrehajtó szervet, hogy teljes mértékben eleget tegyen Kofi Annan ajánlásainak; bátorítja az EU-t, az ENSZ-t és a többi nemzetközi szereplőt, hogy támogassák a folyamatot;

12. hangsúlyozza a tanácsadó bizottság azon ajánlását, hogy az állampolgárságra vonatkozó jogszabályokat össze kell hangolni a nemzetközi normákkal és azokkal a szerződésekkel, amelyeknek Mianmar részes fele; sürgeti a mianmari kormányt, hogy módosítsa az állampolgársági törvényt, és a rohindsza lakosok számára gondoskodjon a jog által elismert állampolgársági papírokról annak érdekében, hogy elfogadják őket mint etnikai kisebbséget, és tiszteletben tartsák az önmeghatározáshoz való jogukat; sürgeti a kormányt, hogy olyan személyi igazolványokat állítson ki, amelyeken nincs feltüntetve a vallási hovatartozás;

13. ragaszkodik a mianmari rohindsza lakosság szegregálásának felszámolásához; kéri, hogy oldják fel a rohindszákra vonatkozó kijárási tilalmat, és csak a szükséges ellenőrzési pontokat tartsák meg, a többi bontsák le; sürgeti Mianmar kormányát, hogy gondoskodjék arról, hogy a rohindsza lakosok szabadon utazhassanak Rakhajn államban és az ország többi részében, és különösen arról, hogy fennmaradjanak egészségügyi ellátáshoz, élelmiszerhez, oktatáshoz és foglalkoztatáshoz való hozzáférési jogaik;

14. felhív minden szereplőt, hogy támogassák a hatékony demokratikus intézmények és az erős civil társadalom kiépítését, az alapvető jogok és szabadságok tiszteletben tartását, valamint a jó kormányzás, a jogállamiság és egy független és pártatlan bírói kar előmozdítását;

15. felhívja az Uniót és tagállamait, hogy sürgősen fogadjanak el célzott büntető szankciókat a katonaság és a biztonsági szolgálatok kötelékébe tartozó azon személyek ellen, akik felelősek a széleskörű emberi jogi jogsértések állandósításáért Mianmarban;

2017. december 14., csütörtök

16. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa nem tudott határozott intézkedésekről megállapodni, és felhívja az Uniót és tagállamait, hogy fokozzák az érdemi fellépést akadályozókra, többek között Kínára és Oroszországra helyezett nyomást;
17. felhívja az Uniót és tagállamait, hogy terjesszék ki a Mianmar elleni jelenlegi fegyverembargót; felhívja továbbá az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy vezessen be átfogó fegyverembargót Mianmarral szemben, szüntesse meg minden fegyver, lőszer és egyéb katonai és biztonsági felszerelés közvetlen és közvetett szállítását, eladását vagy átadását, beleértve a tranzitot és az átrakodást, továbbá a képzés biztosítását és egyéb katonai vagy biztonsági támogatást;
18. felhívja a mianmari kormányt, és többek között Ang Szán Szú Csí államtanácsost, hogy egyértelműen ítélje el a faji vagy vallási gyűlöletre való uszítás minden formáját, valamint vegye fel a harcot a rohindza kisebbség elleni társadalmi megkülönböztetéssel és ellenségeskedéssel szemben, továbbá hogy tartsa tiszteletben a vallás vagy meggyőződés szabadságához való egyetemes jogot;
19. felhívja az ASEAN-t és a regionális kormányokat, hogy továbbra is lépjenek fel és gyakoroljanak nyomást a mianmari kormányra és az ország katonaságára annak érdekében, hogy hagyjanak fel a jogok megsértésével, és nyújtsanak védelmet a Rakhajin államban és egész Mianmarban élő valamennyi civilnek;
20. emlékeztet arra, hogy a Szaharov-díjat többek között az emberi jogok és a kisebbségi jogok védelmezőinek, valamint a nemzetközi jogot tiszteletben tartóknak adományozzák; felhívja a figyelmet arra, hogy meg kell fontolni a Szaharov-díj visszavonását, amennyiben a kitüntetett megsérti azokat a feltételeket, amelyekért a díjat odaadományozták;
21. arra bátorítja a fő nemzetközi és regionális szereplőket, különösen Kínát, hogy a rendelkezésükre álló valamennyi kétoldalú, többoldalú és regionális fórumon követeljék az atrocitások megszüntetését és egy békés megoldás kialakítását;
22. felhívja az alelnököt/főképviseletet és a tagállamokat, hogy gyakoroljon jóval nagyobb nyomást a mianmari hatóságokra és biztonsági szolgálatokra a rohindzsákkal szemben állandósított erőszak és hátrányos megkülönböztetés megszüntetése érdekében, és az ENSZ, az ASEAN, a regionális kormányok és Kína együttműködésével vessenek véget a mianmari szegregációnak;
23. kéri az alelnököt/főképviseletet, hogy tájékoztassa a Parlamentet az uniós küldöttség által az ASEM külügyminiszteri találkozásánál Nepjidában, 2017. november 21-én tett lépésekről; sürgeti az EU és Mianmar közötti emberi jogi párbeszéd újbóli felélénkítését a rohindza közösséggel kapcsolatos kérdések kezelése céljából;
24. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, milyen következmények érvényesíthetők a Mianmar által élvezett kereskedelmi kedvezményekkel összefüggésben, többek között fontolja meg a fegyver kivételével mindent elvre vonatkozó rendelkezésben meghatározott mechanizmusok szerinti vizsgálat indítását;
25. felszólítja az Uniót és tagállamait, hogy támogassák az UNHCR 2014–2024-es időszakra vonatkozó, a hontalanság jelenségének felszámolására irányuló globális cselekvési tervét;
26. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást Mianmar kormányának és parlamentjének, Banglades kormányának és parlamentjének, a Bizottság alelnökének/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviseletjének, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ASEAN főtitkárának, az ASEAN emberi jogokkal foglalkozó kormányközi bizottságának, az ENSZ mianmari emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadójának, az ENSZ menekültügyi főbiztosának és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának.